

Ευρωπαϊκή
Επιτροπή

Τα κοινωνικοασφαλιστικά σας δικαιώματα

στην Ιρλανδία

Οι πληροφορίες που παρέχονται στον παρόντα οδηγό έχουν συνταχθεί και επικαιροποιηθεί σε στενή συνεργασία με τους εθνικούς αντιπροσώπους του συστήματος αμοιβαίας πληροφόρησης για την κοινωνική προστασία (MISSOC). Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το δίκτυο MISSOC παρέχονται στη διεύθυνση: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=el&catId=815>

Ο παρών οδηγός παρέχει μια γενική περιγραφή του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης που εφαρμόζεται στις αντίστοιχες χώρες. Περισσότερες πληροφορίες παρέχονται μέσω άλλων δημοσιεύσεων του δικτύου MISSOC, οι οποίες διατίθενται μέσω του παραπάνω συνδέσμου. Μπορείτε επίσης να επικοινωνείτε με τις αρμόδιες αρχές και τους φορείς που παρατίθενται στο παράρτημα Ι του παρόντος οδηγού.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και κάθε πρόσωπο που ενεργεί για λογαριασμό της δεν φέρουν καμία ευθύνη κατ' οιονδήποτε τρόπο για τη χρήση των πληροφοριών που περιέχονται στην παρούσα δημοσίευση.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Κεφάλαιο I: Εισαγωγή, οργάνωση και χρηματοδότηση	4
Εισαγωγή.....	4
Οργάνωση της κοινωνικής προστασίας	5
Χρηματοδότηση	5
Κεφάλαιο II: Η υγειονομική περίθαλψη	7
Πότε δικαιούστε υγειονομική περίθαλψη;	7
Τι καλύπτεται;	7
Πώς αποκτάτε πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη;	8
Κεφάλαιο III: Παροχές ασθενείας σε χρήμα	9
Πότε δικαιούστε παροχές ασθενείας σε χρήμα;	9
Τι καλύπτεται;	9
Πώς αποκτάτε πρόσβαση σε παροχές ασθενείας σε χρήμα;	9
Κεφάλαιο IV: Παροχές μητρότητας και πατρότητας	10
Πότε δικαιούστε παροχές μητρότητας και πατρότητας;	10
Τι καλύπτεται;	10
Πώς αποκτάτε πρόσβαση στις παροχές μητρότητας και πατρότητας;	11
Κεφάλαιο V: Παροχές αναπηρίας.....	12
Πότε δικαιούστε παροχές αναπηρίας;	12
Τι καλύπτεται;	12
Πώς αποκτάτε πρόσβαση στις παροχές αναπηρίας;.....	12
Κεφάλαιο VI: Συντάξεις και παροχές γήρατος	13
Πότε δικαιούστε παροχές γήρατος;	13
Τι καλύπτεται;	14
Πώς αποκτάτε πρόσβαση σε παροχές γήρατος;.....	14
Κεφάλαιο VII: Παροχές επιζώντων	16
Πότε δικαιούστε παροχές επιζώντων;	16
Τι καλύπτεται;	17
Πώς αποκτάτε πρόσβαση στις παροχές επιζώντων;	18
Κεφάλαιο VIII: Παροχές εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών	19
Πότε δικαιούστε παροχές εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών; ..	19
Τι καλύπτεται;	19
Πώς αποκτάτε πρόσβαση σε παροχές εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών;	20
Κεφάλαιο IX: Οικογενειακά επιδόματα	21
Πότε δικαιούστε οικογενειακά επιδόματα;	21
Τι καλύπτεται;	21
Πώς αποκτάτε πρόσβαση στα οικογενειακά επιδόματα;	22
Κεφάλαιο X: Ανεργία	23
Πότε δικαιούστε παροχές ανεργίας;	23
Τι καλύπτεται;	24
Πώς αποκτάτε πρόσβαση σε παροχές ανεργίας;	24
Κεφάλαιο XI: Ελάχιστοι πόροι διαβίωσης	25
Πότε δικαιούστε επίδομα λόγω ελάχιστων πόρων διαβίωσης;.....	25
Τι καλύπτεται;	26
Πώς αποκτάτε πρόσβαση στα επιδόματα λόγω ελάχιστων πόρων διαβίωσης;	26
Κεφάλαιο XII: Μακροχρόνια φροντίδα	27
Πότε δικαιούστε μακροχρόνια φροντίδα;	27
Τι καλύπτεται;	28
Πώς αποκτάτε πρόσβαση στη μακροχρόνια φροντίδα;	29
Παράρτημα: Χρήσιμες διευθύνσεις και χρήσιμοι δικτυακοί τόποι	30

Κεφάλαιο Ι: Εισαγωγή, οργάνωση και χρηματοδότηση

Εισαγωγή

Η Ιρλανδία παρέχει ουσιαστικά τρεις τύπους παροχών κοινωνικής ασφάλισης:

- τις παροχές ανταποδοτικού χαρακτήρα (κοινωνικής ασφάλισης), οι οποίες βασίζονται στον αριθμό των εισφορών PRSI (Pay-Related Social Insurance – κοινωνική ασφάλιση συνδεδεμένη με την αμοιβή) που έχουν καταβληθεί στη διάρκεια συγκεκριμένης περιόδου·
- τις παροχές μη ανταποδοτικού χαρακτήρα (κοινωνικής πρόνοιας), υπέρ των ατόμων τα οποία δεν δικαιούνται παροχές κοινωνικής ασφάλισης. Οι παροχές μη ανταποδοτικού χαρακτήρα διαμορφώνονται βάσει ελέγχου των εισοδηματικών πόρων·
- τις αποκαλούμενες καθολικές παροχές, όπως τα επιδόματα τέκνου (Child Benefit) ή η δωρεάν μετακίνηση (Free Travel), οι οποίες χρηματοδοτούνται από πόρους των δικαιούχων και από τις εισφορές τους στην κοινωνική ασφάλιση. Οι καθολικές παροχές είναι, πάντως, ολιγάριθμες.

Για να δικαιούστε παροχές, πρέπει να πληροίτε τις προϋποθέσεις του συστήματος στο οποίο υποβάλλετε αίτηση. Για ορισμένες πληρωμές απαιτείται η εκπλήρωση άλλων προϋποθέσεων, πέραν των προϋποθέσεων που αφορούν τις εισφορές PRSI ή τον έλεγχο των εισοδημάτων. Εάν, για παράδειγμα, υποβάλλετε αίτηση για παροχή αναζητούντος εργασίας, πρέπει να είστε διαθέσιμοι να εργαστείτε και να αναζητείτε εργασία.

Εάν δεν δικαιούστε παροχές από σύστημα ασφάλισης, μπορείτε να διεκδικήσετε παροχές συστημάτων μη ανταποδοτικού χαρακτήρα, τα οποία λειτουργούν παράλληλα με τα περισσότερα διαθέσιμα συστήματα ασφάλισης.

Δυνάμει της ιρλανδικής νομοθεσίας, για ορισμένες ειδικές κατηγορίες εργαζομένων δεν υπάρχει ειδικό σύστημα κοινωνικής ασφάλισης. Οι μισθωτοί και οι αυτοαπασχολούμενοι ασφαλιζονται στο ίδιο γενικό σύστημα κοινωνικής ασφάλισης.

Γενικά, ασφαλιζονται όλοι οι μισθωτοί και οι αυτοαπασχολούμενοι άνω των 16 ετών, οι οποίοι δεν έχουν φθάσει σε ηλικία συνταξιοδότησης (66 ετών). Όσον αφορά τους μισθωτούς με εισόδημα χαμηλότερο από 38 ευρώ ανά εβδομάδα (συνολικά) ή οι οποίοι είναι άνω των 66 ετών, η ασφάλιση καλύπτει μόνο τις παροχές εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών. Όλοι όσοι έχουν ως τόπο συνήθους κατοικίας την Ιρλανδία δικαιούνται ορισμένες υπηρεσίες υγείας.

Πώς γίνεται η εγγραφή στην κοινωνική ασφάλιση;

Εάν προσληφθήκατε σε θέση εργασίας για πρώτη φορά στην Ιρλανδία, πρέπει να επισκεφθείτε άμεσα το γραφείο κοινωνικής δράσης της περιοχής σας (Social Welfare Local Office) για να ζητήσετε ατομικό αριθμό δημόσιων υπηρεσιών (Personal Public Service Number – PPS). Πρόκειται για τον προσωπικό σας αριθμό αναφοράς τον οποίο μπορείτε να χρησιμοποιήσετε στο πλαίσιο οποιασδήποτε συναλλαγής σας με τις δημόσιες υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένης της απόκτησης δικαιώματος στις παροχές της κοινωνικής ασφάλισης, στις υπηρεσίες υγείας και για τον φόρο εισοδήματος. Μόλις

αποκτήσετε τον ατομικό σας αριθμό PPS οφείλετε να απευθυνθείτε στην τοπική εφορία για να τακτοποιήσετε τις φορολογικές σας εκκρεμότητες.

Πρέπει να φροντίσετε να εγγραφείτε και να κοινοποιήσετε τον προσωπικό σας αριθμό PPS στον εργοδότη σας. Διαφορετικά, υπάρχει το ενδεχόμενο να μην καταχωριστούν σωστά οι εισφορές σας στο πλαίσιο του PRSI.

Αναφέρετε πάντα τον προσωπικό σας αριθμό PPS όταν διεκδικείτε παροχές, καθώς και στο πλαίσιο οποιασδήποτε αλληλογραφίας ανταλλάσσετε με το υπουργείο Κοινωνικής Προστασίας. Αυτός ο αριθμός επιτρέπει την ταχεία αναγνώριση του φακέλου σας και την αποφυγή καθυστερήσεων στην πληρωμή των οφειλόμενων κοινωνικών παροχών.

Οργάνωση της κοινωνικής προστασίας

Το υπουργείο Κοινωνικής Προστασίας διατηρεί γραφεία στις εξής πόλεις: Buncrana, Carrick-on-Shannon, Δουβλίνο, Dundalk, Letterkenny, Longford, Roscommon, Sligo και Waterford. Η κατά τόπους παροχή των υπηρεσιών, μέσω ενός δικτύου περίπου 125 τοπικών γραφείων/υποκαταστημάτων, διαρθρώνεται με βάση τρεις περιφέρειες.

Το *Γραφείο προσφυγών για θέματα κοινωνικής πρόνοιας* (Social Welfare Appeals Office) είναι ένα ανεξάρτητο γραφείο του υπουργείου, αρμόδιο για την εξέταση προσφυγών κατά αποφάσεων σχετικά με δικαιώματα κοινωνικής προστασίας και με θέματα ασφαλισιμότητάς της.

Το υπουργείο Υγείας είναι αρμόδιο για τη διαμόρφωση και αξιολόγηση των στρατηγικών πολιτικών για την υγεία, καθώς και για ζητήματα πόρων, για τη μέτρηση της αποδοτικότητας και για τη διαχείριση του ευρύτερου συστήματος παροχής των υπηρεσιών. Το υπουργείο επεξεργάζεται επί του παρόντος ένα πρόγραμμα οργανωτικών αλλαγών και μεταρρυθμίσεων για τον τομέα της υγείας στη χώρα. Η διαχείριση και η παροχή των υπηρεσιών υγείας και των προσωπικών κοινωνικών υπηρεσιών είναι ευθύνη της Υπηρεσίας Υγείας (HSE) δυνάμει του νόμου περί υγείας του 2004.

Η HSE, ο μεγαλύτερος οργανισμός του ιρλανδικού κράτους, παρέχει χιλιάδες διαφορετικές υπηρεσίες σε νοσοκομεία και κοινότητες σε ολόκληρη τη χώρα και η ίδρυσή του σήμανε την αρχή του μεγαλύτερου προγράμματος αλλαγών που εφαρμόστηκε ποτέ στον ιρλανδικό δημόσιο τομέα. Το σύνολο των υπηρεσιών της HSE παρέχεται μέσω τεσσάρων διοικητικών περιοχών - Dublin Mid-Leinster, Dublin North-East, West και South. Οι υπηρεσίες που παρέχονται στους πολίτες περιλαμβάνουν πρωτοβάθμια περίθαλψη, τοπικές υπηρεσίες υγείας και προσωπικές κοινωνικές υπηρεσίες, καθώς και νοσοκομεία και υπηρεσίες συνεχιζόμενης περίθαλψης, οι οποίες παρέχονται κυρίως από 32 τοπικές υπηρεσίες υγείας.

Χρηματοδότηση

Οι εισφορές κοινωνικής ασφάλισης των μισθωτών και των εργοδοτών καταβάλλονται στο ταμείο κοινωνικών ασφαλίσεων (Social Insurance Fund) το οποίο είναι επιδοτούμενο και από το κράτος. Τα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης χρηματοδοτούνται από το εν λόγω ταμείο, το οποίο τελεί υπό τη διαχείριση του υπουργείου Κοινωνικής Προστασίας. Αντιθέτως, οι παροχές μη ανταποδοτικού χαρακτήρα και τα οικογενειακά επιδόματα χρηματοδοτούνται από τη γενική φορολογία.

Οι παροχές σε είδος στο πλαίσιο των υπηρεσιών υγείας χρηματοδοτούνται κυρίως από πόρους που προέρχονται από τη γενική φορολογία. Τις εν λόγω παροχές διαχειρίζεται η

Υπηρεσία Υγείας (HSE) μέσω των περιφερειακών γραφείων της, υπό το γενικό έλεγχο του Υπουργείου Υγείας.

Ο εργοδότης σας ευθύνεται, βάσει του νόμου, για την καταβολή του συνόλου της εισφοράς PRSI. Εντούτοις, οφείλει να παρακρατεί το ποσοστό των εισφορών που αναλογεί στις αποδοχές σας. Υπάρχουν διαφορετικά ποσοστά εισφορών ανάλογα με τον χαρακτήρα της επαγγελματικής δραστηριότητας, Αυτά είναι γνωστά ως «κατηγορίες εισφοράς» (contribution classes).

Συνήθως, ο μισθωτός καταβάλλει και την καθολική κοινωνική εισφορά (Universal Social Charge), η οποία παρακρατείται ταυτόχρονα με την εισφορά PRSI, αλλά είναι ανεξάρτητη από αυτήν. Η καθολική κοινωνική εισφορά δεν είναι υποχρεωτική εάν:

- το ετήσιο εισόδημά σας είναι μικρότερο των 10.036 ευρώ, ή
- λαμβάνετε κοινωνικές παροχές σε χρήμα.

Γενικοί συντελεστές κοινωνικής ασφάλισης (εξαιρουμένων των εισφορών για παροχές ασθενείας και μητρότητας σε είδος):

- Μισθωτός: 4,0 %. Τα πρώτα 127 ευρώ των εβδομαδιαίων αποδοχών εξαιρούνται από τον υπολογισμό του καταβλητέου ποσοστού. Οι μισθωτοί με αποδοχές μέχρι 352 ευρώ την εβδομάδα απαλλάσσονται από την υποχρέωση εισφοράς. Ετήσιο ανώτατο όριο: 75,036 ευρώ.
- Εργοδότης: 8,5 % (συμπεριλαμβανομένου ποσοστού 0,7 % ως φόρου για το εθνικό ταμείο κατάρτισης) επί των εισοδημάτων μέχρι 356 ευρώ την εβδομάδα, ή 10,5 % (συμπεριλαμβανομένου ποσοστού 0,7 % ως φόρου για το εθνικό ταμείο κατάρτισης) επί του συνόλου των εβδομαδιαίων εισοδημάτων όταν υπερβαίνουν τα 356 ευρώ, χωρίς ανώτατο όριο.

Κεφάλαιο ΙΙ: Η υγειονομική περίθαλψη

Πότε δικαιούστε υγειονομική περίθαλψη;

Στην Ιρλανδία, το δικαίωμα στις υπηρεσίες υγείας εξαρτάται κυρίως από τις προϋποθέσεις διαμονής και εισοδημάτων. Κάθε άτομο, οποιασδήποτε υπηκοότητας, το οποίο αναγνωρίζεται από την Υπηρεσία Υγείας (HSE) ως συνήθης κάτοικος της Ιρλανδίας διαθέτει είτε πλήρη δικαιώματα (κατηγορία 1, δηλαδή οι δικαιούχοι κάρτας ιατρικών παροχών), είτε μερικά δικαιώματα (κατηγορία 2) υπηρεσιών υγείας.

Το δικαίωμα ιατρικής κάρτας εξαρτάται κυρίως από τους πόρους του ατόμου. Η κάρτα μπορεί επίσης να χορηγηθεί σε περίπτωση «υπέρμετρης επιβάρυνσης» (undue hardship), ακόμη και όταν υφίσταται υπέρβαση των εισοδηματικών ορίων. Ξεχωριστά εισοδηματικά όρια ισχύουν για τους αιτούντες κάρτα ιατρικών παροχών που είναι ηλικίας άνω των 70 ετών.

Όλα τα υπόλοιπα άτομα τα οποία έχουν τη «συνήθη κατοικία τους» στην Ιρλανδία είναι περιορισμένης επιλεξιμότητας.

Πληροφορίες σχετικά με την ιατρική κάρτα παρέχονται στη διεύθυνση <http://www.hse.ie>.

Τι καλύπτεται;

Όλα τα άτομα τα οποία έχουν τη συνήθη κατοικία τους στην Ιρλανδία δικαιούνται, δωρεάν, τις ακόλουθες υπηρεσίες:

- νοσοκομειακή περίθαλψη των τέκνων που πάσχουν από ορισμένες χρόνιες ασθένειες·
- φάρμακα για τα άτομα που πάσχουν από ορισμένες αναπηρίες·
- νοσοκομειακή περίθαλψη σε περίπτωση λοιμώδους νοσήματος, διάγνωση και πρόληψη των εν λόγω νοσημάτων.

Κατηγορία 1- πλήρης επιλεξιμότητα: δικαιούχοι της κάρτας ιατρικών παροχών

Η κατηγορία 1 περιλαμβάνει τα άτομα τα οποία, κατά τη γνώμη της Υπηρεσίας Υγείας, δεν μπορούν να επωμιστούν το κόστος των παροχών των γενικών ιατρών για τους εαυτούς τους ή για τα συντηρούμενα από αυτούς άτομα. Τα άτομα αυτής της κατηγορίας αποκαλούνται συχνά «δικαιούχοι ιατρικής κάρτας», διότι η εν λόγω κάρτα τους παρέχεται προκειμένου να θεμελιώσουν δικαίωμα στην περίθαλψη. Υπάρχουν ενδεικτικά εισοδήματα (income guidelines) για τον προσδιορισμό του εάν ένα άτομο πληροί τις απαιτούμενες προϋποθέσεις.

Οι κάτοχοι κάρτας ιατρικών παροχών δικαιούνται τις ακόλουθες υπηρεσίες:

- υπηρεσίες γενικού ιατρού και όλες τις παροχές νοσοκομειακής περίθαλψης ασθενών σε κοινό θάλαμο·
- υπηρεσίες ειδικού ιατρού στο πλαίσιο των υπηρεσιών εξωτερικών ιατρείων·
- υπηρεσίες οδοντιατρικής, οφθαλμολογικής και ωτορινολαρυγγολογικής περίθαλψης, καθώς και τις προθέσεις·
- συνταγογραφούμενα φάρμακα, ιατρικά και χειρουργικά βοηθήματα και προθέσεις·
- υπηρεσίες περίθαλψης μητρότητας και φροντίδας βρεφών·

- επίδομα μητρότητας σε χρήμα για κάθε νεογέννητο·
- δωρεάν περίθαλψη σε τμήμα έκτακτων περιστατικών·

Η επιλεξιμότητα για κάρτα ιατρικών παροχών αποφέρει ένα σημαντικό αριθμό παράγωγων πλεονεκτημάτων: Αυτά περιλαμβάνουν την απαλλαγή από την καταβολή των εισφορών υγείας, την απαλλαγή από τα εξέταστρα στα σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ένα βοήθημα για τα σχολικά εγχειρίδια και τη δωρεάν σχολική μεταφορά για ορισμένα παιδιά.

Κατηγορία 2- περιορισμένη επιλεξιμότητα:

Κάθε άτομο το οποίο δεν δικαιούται το σύνολο των παροχών υγείας έχει περιορισμένη επιλεξιμότητα η οποία του παρέχει πρόσβαση:

- σε όλες τις παροχές νοσοκομειακής περίθαλψης ασθενών σε κοινό θάλαμο, με την καταβολή μικρής εισφοράς·
- σε υπηρεσίες ειδικού ιατρού (εκτός της οδοντιατρικής περίθαλψης και της πλειονότητας των οφθαλμολογικών ή ωτορινολαρυγγολογικών εξετάσεων ρουτίνας) στο πλαίσιο των υπηρεσιών εξωτερικών ιατρείων·
- στην περίθαλψη μητρότητας και στη φροντίδα βρεφών, συμπεριλαμβανομένων των παροχών οικογενειακού ιατρού στη διάρκεια της κύησης και για τη μητέρα και το βρέφος στη διάρκεια των έξι εβδομάδων που ακολουθούν τον τοκετό·
- στην αποζημίωση για φάρμακα πέραν ενός ορισμένου ανώτατου ορίου (132 ευρώ ανά μήνα για το 2012)·
- στα φάρμακα για ορισμένες ασθένειες που προσδιορίζονται στο πλαίσιο του συστήματος χρόνιων ασθενειών (Long-Term Illness Scheme).

Όσοι διαθέτουν πάνω από τα ενδεικτικά εισοδήματα για την πλήρη επιλεξιμότητα, μπορούν να δικαιούνται κάρτα επίσκεψης σε γενικό ιατρό, ανάλογα με το εισόδημά τους, η οποία τους παρέχει δωρεάν υπηρεσίες γενικού ιατρού.

Η οδοντιατρική, οφθαλμολογική και ωτορινολαρυγγολογική περίθαλψη ρουτίνας στο πλαίσιο των υπηρεσιών εξωτερικών ιατρείων δεν καλύπτονται, αλλά παρέχονται σε παιδιά που έχουν παραπεμφθεί από ίδρυμα παιδιατρικής περίθαλψης ή σε περίπτωση σχολικής ιατρικής εξέτασης. Υπηρεσία μητρότητας και φροντίδας βρεφών παρέχεται στη διάρκεια της κύησης και κατά τις έξι εβδομάδες μετά τον τοκετό. Η περίθαλψη σε τμήμα έκτακτων περιστατικών δεν καλύπτεται, εκτός εάν ο ασθενής έχει παραπεμφθεί από τον ιατρό του.

Πώς αποκτάτε πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη;

Τα άτομα με πλήρη επιλεξιμότητα πρέπει να επιλέγουν από κατάλογο των κατά τόπους γενικών ιατρών που είναι συμβεβλημένοι με την HSE για την παροχή υπηρεσιών στο πλαίσιο του συστήματος GMS.

Τα άτομα με περιορισμένη επιλεξιμότητα που επισκέπτονται γενικό ιατρό σε ιδιωτικό ίδρυμα επιλέγουν τον ιατρό της αρεσκείας τους. Τα άτομα με περιορισμένη επιλεξιμότητα που διαθέτουν κάρτα επίσκεψης σε γενικό ιατρό επιλέγουν από κατάλογο των κατά τόπους γενικών ιατρών που είναι συμβεβλημένοι με την HSE για την παροχή υπηρεσιών στο πλαίσιο του συστήματος GMS.

Η παραπομπή σε εξειδικευμένους ιατρούς γίνεται μέσω του γενικού ιατρού.

Κεφάλαιο III: Παροχές ασθενείας σε χρήμα

Πότε δικαιούστε παροχές ασθενείας σε χρήμα;

Επιδόματα ασθενείας καταβάλλονται κάθε εβδομάδα στους ασφαλισμένους στη διάρκεια των περιόδων ανικανότητας προς εργασία. Οι παροχές αυτές μπορούν να αντικατασταθούν από επιδόματα εργατικού ατυχήματος ή επαγγελματικής ασθένειας, όταν η ανικανότητα οφείλεται σε εργατικό ατύχημα ή σε επαγγελματική ασθένεια .

Για την απόκτηση δικαιώματος στα επιδόματα ασθενείας, πρέπει:

- να είστε ανίκανοι προς εργασία·
- να πληροίτε τις προϋποθέσεις εισφοράς:
 - 104 εβδομαδιαίες εισφορές να έχουν καταβληθεί από την έναρξη της απασχόλησης και,
 - 39 εβδομαδιαίες εισφορές να έχουν καταβληθεί ή πιστωθεί για το σχετικό έτος εισφορών, εκ των οποίων 13 τουλάχιστον πρέπει να αφορούν εισφορές που καταβλήθηκαν κατά το συγκεκριμένο έτος ή κάποιο άλλο έτος εισφορών, ή
 - 26 εβδομαδιαίες εισφορές να έχουν καταβληθεί στη διάρκεια καθενός από τα δύο έτη εισφορών που προηγήθηκαν του έτους της παροχής.

Τι καλύπτεται;

Το επίδομα ασθενείας ανέρχεται στα 188 ευρώ την εβδομάδα. Τα οικογενειακά συμπληρώματα καταβάλλονται για ενήλικες που πληρούν τα κριτήρια και για τέκνα και ανέρχονται σε 124,80 ευρώ και 29,80 ευρώ την εβδομάδα αντίστοιχα.

Τα επιδόματα καταβάλλονται συνήθως από την τέταρτη ημέρα της ασθένειας. Από τη στιγμή που ξεκινάτε να τα λαμβάνετε, διατηρείτε το δικαίωμα σε αυτά καθόλη τη διάρκεια της ανικανότητας προς εργασία, με όριο τα δύο χρόνια, εφόσον έχετε ήδη καταβάλει εισφορές PRSI για τουλάχιστον 260 εβδομάδες. Όταν έχουν καταβληθεί λιγότερες από 260 πραγματικές εισφορές, οι παροχές διακόπτονται μετά από 52 εβδομάδες ανικανότητας.

Πώς αποκτάτε πρόσβαση σε παροχές ασθενείας σε χρήμα;

Η αίτηση για τα επιδόματα ασθενείας πρέπει να υποβληθεί εντός των επτά ημερών που έπονται της έναρξης της ανικανότητας προς εργασία. Πρέπει να στείλετε ένα «πιστοποιητικό ανικανότητας προς εργασία», το οποίο έχει συνταχθεί από τον ιατρό σας, στο υπουργείο Κοινωνικής Προστασίας. Συνήθως, το εν λόγω πιστοποιητικό πρέπει να ανανεώνεται για κάθε εβδομάδα ανικανότητας.

Το επίδομα ασθενείας και τα επιδόματα ενηλίκου και όλων των τέκνων καταβάλλονται κάθε εβδομάδα μέσω απευθείας κατάθεσης σε τραπεζικό λογαριασμό ή μέσω ταχυδρομικής επιταγής.

Κεφάλαιο IV: Παροχές μητρότητας και πατρότητας

Πότε δικαιούστε παροχές μητρότητας και πατρότητας;

Παροχές σε είδος

Όλες οι γυναίκες που διαμένουν μόνιμα στη χώρα δικαιούνται παροχές σε είδος που σχετίζονται με την εγκυμοσύνη και τον τοκετό.

Παροχές μητρότητας

Η παροχή μητρότητας μπορεί να καταβάλλεται, αμέσως πριν την πρώτη ημέρα της άδειας μητρότητας, στις γυναίκες οι οποίες κατέχουν θέση εργασίας που καλύπτεται από το νόμο του 1994 περί προστασίας της μητρότητας των μισθωτών γυναικών. Για την απόκτηση δικαιώματος στις παροχές, πρέπει να έχουν στο ενεργητικό τους:

- τουλάχιστον 39 εβδομαδιαίες εισφορές PRSI, οι οποίες έχουν καταβληθεί στη διάρκεια των δώδεκα μηνών που προηγούνται της πρώτης ημέρας της άδειας μητρότητας, ή
- τουλάχιστον 39 εβδομαδιαίες εισφορές PRSI, οι οποίες έχουν καταβληθεί από τη στιγμή που ξεκινήσατε να εργάζεστε, **και** τουλάχιστον 39 εβδομαδιαίες εισφορές PRSI, οι οποίες έχουν καταβληθεί ή πιστωθεί στη διάρκεια του σχετικού φορολογικού έτους, ή
- τουλάχιστον 26 εβδομαδιαίες εισφορές PRSI, οι οποίες έχουν καταβληθεί στη διάρκεια του φορολογικού έτους αναφοράς και τουλάχιστον 26 εβδομαδιαίες εισφορές PRSI, οι οποίες έχουν καταβληθεί στη διάρκεια του φορολογικού έτους που προηγείται του φορολογικού έτους αναφοράς.

Οι αυτοαπασχολούμενες γυναίκες πρέπει να έχουν καταβάλει τουλάχιστον 52 εισφορές κατά το τελευταίο ή προτελευταίο πλήρες φορολογικό έτος πριν από το έτος κατά το οποίο ζητείται η παροχή.

Επίδομα υιοθεσίας

Το επίδομα υιοθεσίας αποτελεί πληρωμή την οποία δικαιούνται όσοι υιοθετούν παιδί. Οι προϋποθέσεις χορήγησης, τα ποσά και οι όροι πληρωμής είναι παρόμοια με όσα ισχύουν για την παροχή μητρότητας.

Τι καλύπτεται;

Παροχές σε είδος

Οι προγεννητικές και μεταγεννητικές υπηρεσίες και η νοσοκομειακή περίθαλψη για τα βρέφη ηλικίας κάτω των 6 εβδομάδων παρέχονται δωρεάν. **Βλ. επίσης την** ενότητα υγειονομική περίθαλψη.

Παροχές μητρότητας

Η παροχή μητρότητας καταβάλλεται για περίοδο 26 εβδομάδων και, υποχρεωτικά, τουλάχιστον δύο εβδομάδες πριν από την προβλεπόμενη ημερομηνία τοκετού και τέσσερις εβδομάδες μετά τη γέννηση του παιδιού.

Το ποσό που καταβάλλεται αντιστοιχεί στο 80% των εισοδημάτων από την εργασία στη διάρκεια του φορολογικού έτους αναφοράς, με ένα κατώτατο και ένα ανώτατο εβδομαδιαίο όριο, ή στο ποσό του επιδόματος ασθενείας, συμπεριλαμβανομένων των προσαυξήσεων για ενήλικες που πληρούν τις προϋποθέσεις και τέκνα, που θα δικαιούταν ο ενδιαφερόμενος εάν απουσίαζε από την εργασία του λόγω ασθενείας, όποιο από τα δύο ποσά είναι υψηλότερο.

Το φορολογικό έτος αναφοράς προσδιορίζεται βάσει της ημερομηνίας έναρξης της άδειας μητρότητας.

Πώς αποκτάτε πρόσβαση στις παροχές μητρότητας και πατρότητας;

Παροχή μητρότητας

Για τις παροχές μητρότητας, πρέπει να υποβάλετε αίτηση εντός έξι εβδομάδων (δώδεκα εβδομάδες για τις αυτοαπασχολούμενες) πριν από την ημερομηνία έναρξης της άδειας μητρότητας. Το έντυπο της αίτησης διατίθεται από το τοπικό γραφείο κοινωνικής δράσης (Social Welfare Local Office). Συμπληρώνεται από τον ιατρό και τον εργοδότη σας και πρέπει να αποστέλλεται συμπληρωμένο στο υπουργείο Κοινωνικής Προστασίας.

Οι πληρωμές πραγματοποιούνται εβδομαδιαίως μέσω κατάθεσης σε τραπεζικό λογαριασμό ή μέσω ταχυδρομικής επιταγής.

Κεφάλαιο V: Παροχές αναπηρίας

Πότε δικαιούστε παροχές αναπηρίας;

Η σύνταξη αναπηρίας καταβάλλεται κάθε εβδομάδα, αντί των επιδομάτων ασθενείας, στους ασφαλισμένους με αναγνωρισμένη μόνιμη ανικανότητα προς εργασία, οι οποίοι πληρούν τις προϋποθέσεις εισφορών PRSI.

Για να καταστείτε επιλέξιμοι για σύνταξη αναπηρίας, πρέπει να έχετε στο ενεργητικό σας:

- τουλάχιστον 260 καταβληθείσες εβδομαδιαίες εισφορές PRSI κατάλληλου ύψους, από τη στιγμή που ξεκίνησε να ισχύει η ασφάλισή σας, και
- τουλάχιστον 48 εβδομαδιαίες καταβληθείσες ή πιστωθείσες εισφορές PRSI (πραγματικές ή πλασματικού χρόνου ασφάλισης) στη διάρκεια του έτους εισφορών αναφοράς.

Προτού μπορέσετε να διεκδικήσετε σύνταξη αναπηρίας, πρέπει, γενικά, να έχετε ήδη λάβει επιδόματα ασθενείας (Illness Benefit) για τουλάχιστον δώδεκα μήνες. Σε ορισμένες περιπτώσεις, μπορείτε, ωστόσο, να δικαιούστε σύνταξη αναπηρίας νωρίτερα.

Τι καλύπτεται;

Η σύνταξη αναπηρίας είναι ένα κατ' αποκοπή ποσό, το οποίο εξαρτάται από τη ηλικία του δικαιούχου. Είναι 193,50 ευρώ την εβδομάδα για τα άτομα ηλικίας κάτω των 65 ετών και 230,30 ευρώ για τα άτομα ηλικίας 65 ετών και άνω.

Συμπληρώματα χορηγούνται για ενήλικες και τέκνα που πληρούν τις προϋποθέσεις.

Υπό προϋποθέσεις, οι δικαιούχοι μπορούν επίσης να δικαιούνται επίδομα καυσίμων, επίδομα ηλεκτρισμού, επίδομα για άδεια χρήσης τηλεοπτικού δέκτη, επίδομα ενοικίασης τηλεφώνου, δωρεάν μετακίνηση. Οι συνταξιούχοι που ζουν μόνοι λαμβάνουν επίσης επίδομα ατόμου που ζει μόνο του, το οποίο ανέρχεται στα 7,70 ευρώ την εβδομάδα.

Πώς αποκτάτε πρόσβαση στις παροχές αναπηρίας;

Η σύνταξη αναπηρίας, συμπεριλαμβανομένων των προσαυξήσεων για ενήλικες και τέκνα που πληρούν τις προϋποθέσεις, καταβάλλεται απευθείας σε τραπεζικό λογαριασμό μέσω ηλεκτρονικής κατάθεσης, εφόσον διαμένετε στην Ιρλανδία. Εάν διαμένετε σε άλλη χώρα, καταβάλλεται συνήθως κάθε μήνα στο νόμισμα της χώρας διαμονής σας μέσω ηλεκτρονικής κατάθεσης.

Κεφάλαιο VI: Συντάξεις και παροχές γήρατος

Πότε δικαιούστε παροχές γήρατος;

Με ορισμένες εξαιρέσεις, όλοι οι μισθωτοί και οι μαθητευόμενοι ηλικίας 16 ετών και άνω ασφαλίζονται υποχρεωτικά. Παρόμοιες διατάξεις ισχύουν και για τους αυτοαπασχολούμενους.

Κρατική σύνταξη (μεταβατικού χαρακτήρα)

Κρατική σύνταξη (μεταβατικού χαρακτήρα) μπορεί να χορηγηθεί από την ηλικία των 65 έως 66 ετών σε οποιοδήποτε άτομο παύει να ασκεί μια δραστηριότητα πλήρους απασχόλησης και το οποίο πληροί τις προϋποθέσεις εισφορών PRSI.

Γενικά, οποιοσδήποτε ασφαλισμένος ηλικίας μεταξύ 65 και 66 ετών θεωρείται ότι έχει συνταξιοδοτηθεί, εφόσον οι αποδοχές από την εργασία του υπό καθεστώς μισθωτής απασχόλησης δεν υπερβαίνουν τα 38 ευρώ ανά εβδομάδα ή τουλάχιστον τα 3.174,35 ευρώ κατ' έτος υπό καθεστώς αυτοαπασχόλησης.

Οι σχετικές με τις εισφορές PRSI προϋποθέσεις είναι οι ακόλουθες:

- να έχετε ξεκινήσει την καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης πριν την ηλικία των 55 ετών·
- να διαθέτετε τουλάχιστον 520 εισφορές, κατάλληλου ύψους·
- να έχετε ετήσιο μέσο όρο τουλάχιστον 24 εβδομάδων εισφορών, πραγματικών ή και πλασματικού χρόνου ασφάλισης από το 1953 ή από τον χρόνο κατά τον οποίο ξεκινήσατε ασφαλίσιμη απασχόληση.

Η κρατική σύνταξη (Μεταβατικού χαρακτήρα) δεν θα καταβάλλεται πλέον, από την 1^η Ιανουαρίου 2014.

Κρατική σύνταξη (βάσει ασφαλιστικών εισφορών)

Η σύνταξη αυτή παρέχεται από την ηλικία συνταξιοδότησης (66 έτη) σε κάθε ασφαλισμένο ο οποίος πληροί τις προϋποθέσεις εισφορών PRSI. Το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης το 2012 θα αυξηθεί στα 67 έτη και το 2028 θα αυξηθεί στα 68 έτη. Δικαιούστε την εν λόγω σύνταξη ακόμη και εάν συνεχίσετε να εργάζεστε. Δεν είναι, ωστόσο, δυνατή η σώρευση της με την κρατική σύνταξη (μεταβατικού χαρακτήρα).

Για τη σύνταξη αυτή πρέπει να υποβάλετε αίτηση εντός των τριών μηνών που προηγούνται της ηλικίας συνταξιοδότησης, μέσω του εντύπου αίτησης που διατίθεται στο τοπικό γραφείο κοινωνικής δράσης ή σε οποιοδήποτε ταχυδρομείο.

Οι σχετικές με τις εισφορές PRSI προϋποθέσεις είναι οι ακόλουθες:

- να έχετε ξεκινήσει την καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης πριν την ηλικία των 56 ετών·
- να διαθέτετε τουλάχιστον 520 εισφορές κατάλληλου ύψους·
- να έχετε ετήσιο μέσο όρο τουλάχιστον δέκα εβδομάδων εισφορών, πραγματικών και/ή πλασματικού χρόνου ασφάλισης από το 1953 (ή από την ημερομηνία κατά την οποία ξεκινήσατε να εργάζεστε σε θέση εργασίας που καλυπτόταν από το ασφαλιστικό σύστημα), μέχρι το τέλος του φορολογικού έτους που προηγείται της

συμπλήρωσης του εξηκοστού έκτου έτους της ηλικίας σας. Ένας ετήσιος μέσος όρος δέκα εβδομάδων πραγματικών εισφορών σας παρέχει δικαίωμα κατώτατης κρατικής σύνταξης (βάσει ασφαλιστικών εισφορών).

Κάθε άτομο που λαμβάνει σύνταξη αναπηρίας (Invalidity Pension) συνεχίζει να τη λαμβάνει αυτόματα στο πλαίσιο του συστήματος κρατικής σύνταξης (βάσει ασφαλιστικών εισφορών) [State Pension (Contributory)] όταν συμπληρώσει το εξηκοστό έκτο έτος της ηλικίας του.

Σε περίπτωση που ένα άτομο το οποίο διακόπτει μισθωτή εργασία προκειμένου να φροντίσει παιδί κάτω των δώδεκα ετών ή άτομο με αναπηρία, η εν λόγω περίοδος παροχής φροντίδας μπορεί να παραλειφθεί κατά τον υπολογισμό του ετήσιου μέσου όρου των πραγματικών εισφορών PRSI, εφόσον δεν υπερβαίνει τα είκοσι έτη.

Κύρια σύνταξη (μη ανταποδοτικού χαρακτήρα)

Τα άτομα ηλικίας 66 ετών και άνω που δεν δικαιούνται κρατική σύνταξη (ανταποδοτικού χαρακτήρα) ενδέχεται να μπορούν να λάβουν κύρια σύνταξη (μη ανταποδοτικού χαρακτήρα), εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις¹ της συνήθους διαμονής και του ελέγχου των εισοδηματικών πόρων.

Τι καλύπτεται;

Το ύψος της κρατικής σύνταξης (μεταβατικού χαρακτήρα) είναι 230,30 ευρώ την εβδομάδα (κατά το μέγιστο). Εάν ο μέσος όρος των κατά έτος εβδομάδων εισφορών υπερβαίνει τις 24, αλλά όχι και τις 48, μπορεί να καταβάλλεται μειωμένη σύνταξη.

Το ύψος της κρατικής σύνταξης (ανταποδοτικού χαρακτήρα) είναι επίσης 230,30 ευρώ την εβδομάδα (κατά το μέγιστο). Εάν ο μέσος όρος των κατά έτος εβδομάδων εισφορών υπερβαίνει τις 10, αλλά όχι και τις 48, μπορεί να καταβάλλεται μειωμένη σύνταξη.

Συμπληρώματα χορηγούνται για ενήλικες και τέκνα που πληρούν τις προϋποθέσεις.

Πρόσθετο επίδομα ύψους 7,70 ευρώ την εβδομάδα χορηγείται σε περιπτώσεις όπου ο συνταξιούχος ζει μόνος του.

Πώς αποκτάτε πρόσβαση σε παροχές γήρατος;

Κρατική σύνταξη (μεταβατικού χαρακτήρα)

Η αίτηση για χορήγηση κρατικής σύνταξης (μεταβατικού χαρακτήρα) πρέπει να κατατίθεται τρεις μήνες πριν από την έλευση του 65^{ου} έτους της ηλικίας του ενδιαφερόμενου ή εντός τριών μηνών μετά την αποχώρησή του από ασφαλισμη απασχόληση, εάν αυτό συμβεί μετά την ηλικία των 65. Το έντυπο της αίτησης διατίθεται στο τοπικό γραφείο κοινωνικής δράσης ή σε οποιοδήποτε ταχυδρομείο.

¹ Η προϋπόθεση σε σχέση με τη συνήθη διαμονή σημαίνει ότι πρέπει να αποδείξετε ότι ο συνήθης τόπος διαμονής σας είναι η Ιρλανδία ή η Κοινή ταξιδιωτική περιοχή του Ηνωμένου Βασιλείου, τα νησιά Τσάνελ και το νησί του Μαν, για ουσιαστικά συνεχόμενο χρονικό διάστημα.

Η σύνταξη, συμπεριλαμβανομένων των προσαυξήσεων για συντηρούμενους ενήλικες και τέκνα, καταβάλλεται μέσω ηλεκτρονικής κατάθεσης σε τραπεζικό λογαριασμό ή μέσω ηλεκτρονικής μεταφοράς πληροφοριών. Η πληρωμή μέσω ηλεκτρονικής μεταφοράς πληροφοριών γίνεται με χρήση κάρτας με μαγνητική ταινία σε καθορισμένο ταχυδρομικό κατάστημα.

Κρατική σύνταξη (ανταποδοτικού χαρακτήρα)

Για τη σύνταξη αυτή πρέπει να υποβάλετε αίτηση εντός των τριών μηνών που προηγούνται της ηλικίας συνταξιοδότησης, μέσω του εντύπου αίτησης που διατίθεται στο τοπικό γραφείο κοινωνικής δράσης ή σε οποιοδήποτε ταχυδρομείο.

Η σύνταξη, συμπεριλαμβανομένων των προσαυξήσεων για ενήλικες που πληρούν τις προϋποθέσεις ή τέκνα, καταβάλλεται μέσω ηλεκτρονικής κατάθεσης σε τραπεζικό λογαριασμό ή μέσω ηλεκτρονικής μεταφοράς πληροφοριών. Η πληρωμή μέσω ηλεκτρονικής μεταφοράς πληροφοριών γίνεται με χρήση κάρτας με μαγνητική ταινία σε καθορισμένο ταχυδρομικό κατάστημα.

Κεφάλαιο VII: Παροχές επιζώντων

Πότε δικαιούστε παροχές επιζώντων;

Σύνταξη χηρείας ή επιζώντος αναγνωρισμένου συντρόφου (παροχή ανταποδοτικού χαρακτήρα)

Με ορισμένες εξαιρέσεις, όλοι οι μισθωτοί και οι μαθητευόμενοι ηλικίας 16 ετών και άνω, καθώς και όλοι οι αυτοαπασχολούμενοι, ασφαλιζονται υποχρεωτικά για τις παροχές αυτές.

Τη σύνταξη αυτή δικαιούται ο επιζών/ώσα ή ο διαζευγμένος/η σύζυγος που δεν έχει ξαναπαντρευτεί ή δεν συζεί με άλλο πρόσωπο ως ζευγάρι. Οι επιζώντες σύντροφοι ή συγγάτοικοι δεν δικαιούνται παροχές.

Η σύνταξη χηρείας ή επιζώντος αναγνωρισμένου συντρόφου (παροχή ανταποδοτικού χαρακτήρα) μπορεί να καταβάλλεται σε χήρο, χήρα ή αναγνωρισμένο σύντροφο, ανεξαρτήτως ηλικίας, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις εισφορών είτε στο ασφαλιστικό μητρώο του θανόντος συζύγου, είτε στο μητρώο του/της χήρου/ας. Οι σχετικές με τις εισφορές PRSI προϋποθέσεις είναι οι ακόλουθες:

- να έχουν συμπληρωθεί τουλάχιστον 156 πραγματικές εισφορές PRSI μέχρι την ημερομηνία θανάτου του συζύγου ή της συνταξιοδότησής του και
- να έχει συμπληρωθεί ελάχιστος μέσος όρος τουλάχιστον 39 εβδομαδιαίων εισφορών PRSI, πραγματικών ή πλασματικού χρόνου ασφάλισης, οι οποίες έχουν καταβληθεί εντός των τριών ή πέντε φορολογικών ετών (όποιο από τα δύο είναι ευνοϊκότερο προκειμένου να επιτευχθεί ο ετήσιος μέσος όρος) πριν από τον θάνατο του συζύγου ή τη συνταξιοδότησή του.
- όσον αφορά κατώτατη σύνταξη, ετήσιος μέσος όρος τουλάχιστον 24 εβδομαδιαίων εισφορών PRSI, πραγματικών ή πλασματικού χρόνου ασφάλισης, μεταξύ της ημερομηνίας έναρξης του επαγγελματικού βίου και του τέλους του φορολογικού έτους που προηγείται του θανάτου του συζύγου ή της συνταξιοδότησής του· όσον αφορά την ανώτατη σύνταξη, απαιτείται ετήσιος μέσος όρος 48 εβδομαδιαίων εισφορών PRSI, πραγματικών ή πλασματικού χρόνου ασφάλισης.

Επίδομα θανάτου

Το επίδομα χηρείας καταβάλλεται μετά από θάνατο:

- του ασφαλισμένου·
- του/της συζύγου του ασφαλισμένου·
- του χήρου, της χήρας ή του αναγνωρισμένου συντρόφου ασφαλισμένου·
- τέκνου (κάτω των δεκαοκτώ ετών) ενός ασφαλισμένου·
- ενηλίκου ο οποίος πληροί τις απαιτούμενες προϋποθέσεις που αφορούν συνταξιούχο ο οποίος καταβάλλει τις εισφορές, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων τα οποία πληρούν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις αλλά λαμβάνουν άλλη παροχή κοινωνικής ασφάλισης, για παράδειγμα, επίδομα φροντίδας οικείου εξαρτώμενου ατόμου·
- τέκνο που πληροί τις προϋποθέσεις·

- ορφανό τέκνο ή άτομο το οποίο δικαιούται το επίδομα κηδεμόνα (ανταποδοτικού χαρακτήρα).

Μετά από θάνατο ενήλικου, επίδομα χηρείας (Bereavement Grant) μπορεί να καταβληθεί βάσει του μητρώου εισφορών PRSI του θανόντος ή του/της συζύγου του/της. Μετά από θάνατο τέκνου, το επίδομα θανάτου καταβάλλεται, εάν ο ένας εκ των γονέων ή το άτομο με το οποίο ζούσε συνήθως το τέκνο πληροί τις προϋποθέσεις εισφορών PRSI.

Το επίδομα χηρείας είναι 850 ευρώ.

Καταβολή παροχών και συντάξεων μετά από θάνατο

Υπό ορισμένες συνθήκες, εάν ένα άτομο το οποίο λαμβάνει εβδομαδιαίες παροχές αποβιώσει, οι πληρωμές μπορούν να συνεχιστούν για περίοδο έξι εβδομάδων μετά το θάνατο. Αυτή η δυνατότητα ισχύει επίσης και σε περίπτωση θανάτου ατόμου που λαμβάνει επιδόματα για ενήλικο ή παιδιά που πληρούν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις. Επίσης, εάν οι εβδομαδιαίες παροχές έπρεπε να προσαυξηθούν λόγω ύπαρξης ενήλικου ο οποίος πληροί τις απαιτούμενες προϋποθέσεις –αύξηση η οποία, ωστόσο, δεν καταβάλλεται διότι ο σύζυγος του θανόντος λαμβάνει ήδη τις παροχές στο δικό του όνομα– οι πληρωμές στον σύζυγο συνεχίζονται να πραγματοποιούνται για περίοδο έξι εβδομάδων μετά την ημερομηνία του θανάτου.

Οι εν λόγω παροχές που διαρκούν έξι εβδομάδες μετά το θάνατο ισχύουν και για:

- το επίδομα μονογονεϊκής οικογένειας, όταν υπάρχει τέκνο το οποίο πληροί τις απαιτούμενες προϋποθέσεις, για το συγκεκριμένο τέκνο, και
- το επίδομα και βοήθημα φροντίδας οικείου εξαρτώμενου ατόμου, όταν το άτομο στο οποίο παρεχόταν η φροντίδα δεν ήταν ο σύζυγος του ατόμου που παρείχε τη φροντίδα.

Τι καλύπτεται;

Σύνταξη χηρείας ή επιζώντος αναγνωρισμένου συντρόφου (παροχή ανταποδοτικού χαρακτήρα)

Η σύνταξη χηρείας ή επιζώντος αναγνωρισμένου συντρόφου (παροχή ανταποδοτικού χαρακτήρα) καταβάλλεται για όσο διάστημα ο δικαιούχος παραμένει χήρος/χήρα και δεν συζεί με νέο σύντροφο.

Το ύψος της σύνταξης εξαρτάται από την ηλικία του επιζώντος/ώσας συζύγου και του διαζευγμένου/ης συζύγου:

- κάτω των 66 ετών: 193,50 ευρώ την εβδομάδα
- άνω των 66 ετών: 230,30 ευρώ την εβδομάδα

Πρόσθετο επίδομα ύψους 7,70 ευρώ την εβδομάδα χορηγείται σε περιπτώσεις όπου ο/η επιζών/ώσα ζει μόνος του/της.

Προσαύξηση 29,80 ευρώ την εβδομάδα καταβάλλεται για κάθε τέκνο που πληροί τις προϋποθέσεις ηλικίας κάτω των 18 ετών (ή κάτω των 22, εφόσον παρακολουθεί κατάρτιση πλήρους φοίτησης). Η προσαύξηση αυτή μπορεί να συνδυάζεται με οικογενειακά επιδόματα.

Τα άτομα που έχουν χηρέψει και δεν δικαιούνται σύνταξη χηρείας ή επιζώντος αναγνωρισμένου συντρόφου (ανταποδοτικού χαρακτήρα) μπορούν να δικαιούνται σύνταξη χηρείας ή επιζώντος αναγνωρισμένου συντρόφου (μη ανταποδοτικού χαρακτήρα), εφόσον έχουν ως τόπο συνήθους κατοικίας την Ιρλανδία και πληρούν τις προϋποθέσεις του ελέγχου εισοδηματικών πόρων.

Επίδομα κηδεμόνα

Τα ορφανά τέκνα και από τους δύο γονείς δικαιούνται επίδομα κηδεμόνα (ανταποδοτικού χαρακτήρα) ή ύψους 161,00 ευρώ την εβδομάδα, εάν το ορφανό είναι ηλικίας κάτω των 18 ετών(ή κάτω των 22, εφόσον παρακολουθεί κατάρτιση πλήρους φοίτησης) και εφόσον 26 τουλάχιστον εβδομάδες εισφορών για ασφαλισμη απασχόληση έχουν καταβληθεί από φυσικό ή θετό γονέα. Τα ορφανά τέκνα που δεν δικαιούνται επίδομα κηδεμόνα ανταποδοτικού χαρακτήρα μπορούν να λαμβάνουν αντίστοιχο επίδομα μη ανταποδοτικού χαρακτήρα εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις του συνήθους τόπου κατοικίας και του ελέγχου εισοδηματικών πόρων.

Άλλες παροχές

Στις άλλες παροχές περιλαμβάνεται εφάπαξ επίδομα χηρείας ή επιζώντος αναγνωρισμένου συντρόφου ύψους 6.000 ευρώ, το οποίο καταβάλλεται εάν ο επιζών έχει τουλάχιστον ένα εξαρτώμενο τέκνο.

Πώς αποκτάτε πρόσβαση στις παροχές επιζώντων;

Η αίτηση για σύνταξη πρέπει να υποβάλλεται εντός των τριών μηνών που έπονται του θανάτου του συζύγου, μέσω εντύπου που διατίθεται από οποιοδήποτε τοπικό γραφείο κοινωνικής δράσης ή από τα ταχυδρομεία.

Η σύνταξη, συμπεριλαμβανομένων των προσαυξήσεων για στέκνα που πληρούν τις προϋποθέσεις, καταβάλλεται μέσω ηλεκτρονικής κατάθεσης σε τραπεζικό λογαριασμό ή μέσω ηλεκτρονικής μεταφοράς πληροφοριών. Η πληρωμή μέσω ηλεκτρονικής μεταφοράς πληροφοριών γίνεται με χρήση κάρτας με μαγνητική ταινία σε καθορισμένο ταχυδρομικό κατάστημα.

Η αίτηση για χορήγηση επιδόματος θανάτου πρέπει να υποβάλλεται εντός των δώδεκα μηνών που έπονται της ημερομηνίας του θανάτου μέσω εντύπου αίτησης που διατίθεται από οποιοδήποτε τοπικό γραφείο κοινωνικής δράσης. Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με το υπουργείο Κοινωνικής Προστασίας.

Κεφάλαιο VIII: Παροχές εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών

Πότε δικαιούστε παροχές εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών;

Οι μισθωτοί και ορισμένοι μαθητευόμενοι ασφαρίζονται υποχρεωτικά. Δεν προβλέπεται κανενός είδους προαιρετική ασφάλιση.

Παροχές εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών (Occupational Injuries Benefits) χορηγούνται στους ασφαλισμένους που υφίστανται εργατικό ατύχημα ή πάσχουν από ορισμένες επαγγελματικές ασθένειες που οφείλονται στην εργασία τους. Η ασφάλιση καλύπτει και τα ατυχήματα που προκαλούνται κατά τη μετακίνηση από και προς τον χώρο εργασίας. Προβλέπονται 56 επαγγελματικές ασθένειες.

Δεν υπάρχουν συγκεκριμένες προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται για τη χορήγηση παροχών εργατικών ατυχημάτων. Συγκεκριμένη περίοδος έκθεσης σε κίνδυνο προβλέπεται για ορισμένες επαγγελματικές ασθένειες (κώφωση, φυματίωση και πνευμονοκονίαση).

Οι παροχές αυτές μπορούν να περιλαμβάνουν παροχές εργατικών ατυχημάτων ή επαγγελματικών ασθενειών (Injury Benefit), επιδόματα αναπηρίας (Disablement Benefit), συμπλήρωμα ανικανότητας προς εργασία (Incapacity Supplement), ιατροφαρμακευτική περίθαλψη (Medical Care) και παροχές θανάτου (Death Benefits).

Τι καλύπτεται;

Παροχές εργατικών ατυχημάτων ή επαγγελματικών ασθενειών

Οι παροχές εργατικών ατυχημάτων ή επαγγελματικών ασθενειών καταβάλλονται σε περίπτωση ανικανότητας προς εργασία. Χορηγείται από την τέταρτη ημέρα μετά την εκδήλωση της ανικανότητας και για μέγιστο διάστημα 26 εβδομάδων από την ημερομηνία του ατυχήματος ή την εμφάνιση της επαγγελματικής ασθένειας. Εάν, μετά τις 26 εβδομάδες, εξακολουθεί η ανικανότητα προς εργασία, ενδέχεται να δικαιούστε επίδομα ανικανότητας.

Επίδομα αναπηρίας

Οι παροχές αναπηρίας καταβάλλονται εφόσον έχετε υποστεί μείωση των φυσικών ή νοητικών ικανοτήτων σας μετά από εργατικό ατύχημα ή επαγγελματική ασθένεια, ακόμη και αν μπορείτε να συνεχίσετε να εργάζεστε.

Το συμπλήρωμα ανικανότητας προς εργασία καταβάλλεται στα άτομα τα οποία λαμβάνουν ήδη το επίδομα αναπηρίας, εφόσον κριθούν μόνιμα ανίκανα προς εργασία μετά από εργατικό ατύχημα ή επαγγελματική ασθένεια και εφόσον δεν μπορούν να λάβουν επίδομα ανικανότητας.

Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη

Το σύστημα παροχών εργατικών ατυχημάτων ή επαγγελματικών ασθενειών καλύπτει το κόστος ορισμένων παροχών ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, το οποίο υπερβαίνει τα έξοδα που έχει ήδη επωμιστεί η Υπηρεσία Υγείας ή καλύπτονται από το επίδομα περίθαλψης.

Παροχές θανάτου

Παροχές θανάτου μπορούν να καταβληθούν μετά από θάνατο ασφαλισμένου λόγω εργατικού ατυχήματος ή επαγγελματικής ασθένειας. Οι παροχές αυτές μπορούν επίσης να καταβάλλονται στα άτομα τα οποία συντηρούσε ένας ασφαλισμένος ο οποίος, κατά τη χρονική στιγμή του θανάτου του, λάμβανε σύνταξη αναπηρίας για βαθμό ανικανότητας 50% ή μεγαλύτερο, ανεξαρτήτως της αιτίας του θανάτου. Οι παροχές θανάτου περιλαμβάνουν:

- σύνταξη χηρείας ή επιζώντος αναγνωρισμένου συντρόφου·
- σύνταξη ορφανού·
- συντάξεις εξαρτώμενων γονέων·
- επίδομα κηδείας.

Πώς αποκτάτε πρόσβαση σε παροχές εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών;

Σε περίπτωση εργατικού ατυχήματος οφείλετε να ενημερώσετε αμέσως τον εργοδότη σας. Πρέπει να προσκομίσετε στο υπουργείο Κοινωνικής Προστασίας πιστοποιητικό ανικανότητας προς εργασία το οποίο συντάσσεται σε ειδικό έντυπο που διαθέτουν οι περισσότεροι ιατροί. Αυτό το πιστοποιητικό πρέπει να ανανεώνεται για κάθε εβδομάδα ανικανότητας.

Τα επιδόματα, συμπεριλαμβανομένων των προσαυξήσεων για τους ενήλικες που πληρούν τις προϋποθέσεις και τα τέκνα, καταβάλλονται συνήθως από την τέταρτη ημέρα της ανικανότητας προς εργασία. Οι πληρωμές πραγματοποιούνται εβδομαδιαίως μέσω ταχυδρομικής επιταγής ή μέσω ηλεκτρονικής κατάθεσης σε τραπεζικό λογαριασμό.

Το επίδομα ανικανότητας πρέπει να ζητείται εντός προθεσμίας τριών μηνών, διαφορετικά υπάρχει κίνδυνος να μην δικαιούστε μέρος αυτού.

Σε περίπτωση παροχής ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης μετά από εργατικό ατύχημα ή επαγγελματική ασθένεια, πρέπει να ενημερώσετε το υπουργείο Κοινωνικής Προστασίας εντός προθεσμίας έξι εβδομάδων μετά την έναρξη παροχής της περίθαλψης.

Για τα επιδόματα θανάτου πρέπει να υποβάλλετε αίτηση στο υπουργείο Κοινωνικής Προστασίας μέσω ενός ειδικού εντύπου, εντός προθεσμίας τριών μηνών μετά το θάνατο. Διαφορετικά υπάρχει κίνδυνος να χάσετε το δικαίωμα στις παροχές.

Κεφάλαιο ΙΧ: Οικογενειακά επιδόματα

Πότε δικαιούστε οικογενειακά επιδόματα;

Τα οικογενειακά επιδόματα περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- επίδομα τέκνου·
- συμπλήρωμα οικογενειακού εισοδήματος·
- επίδομα μονογονεϊκής οικογένειας.

Οι εν λόγω παροχές ενδέχεται να υπόκεινται σε συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Βλ. ενότητα «Τι καλύπτεται».

Για τα επιδόματα κηδεμόνα ανταποδοτικού και μη ανταποδοτικού χαρακτήρα, βλ. την ενότητα επιζώντες. Για το επίδομα κατ' οίκον φροντίδας, βλ. την ενότητα μακροχρόνια υγειονομική περίθαλψη.

Τι καλύπτεται;

Οικογενειακά επιδόματα

Το επίδομα τέκνου, το οποίο δεν υπόκειται σε καμία προϋπόθεση ασφάλισης ή εισοδημάτων, χορηγείται για κάθε παιδί κάτω των δεκαέξι ετών ή των δεκαεπτά, εάν το παιδί παρακολουθεί πλήρη κύκλο σπουδών ή είναι ανάπηρο. Για τα επιδόματα τέκνου ισχύει η προϋπόθεση της συνήθους κατοικίας.

Το επίδομα τέκνου καταβάλλεται στη φυσική ή θετή μητέρα του παιδιού. Μπορεί ωστόσο να καταβάλλεται και στον φυσικό ή θετό πατέρα, εάν το παιδί ζει μαζί του και λαμβάνει τη φροντίδα του.

Το επίδομα τέκνου καταβάλλεται σε μηνιαία βάση και το ποσό του εξαρτάται από τη θέση (δηλ. τη σειρά) του παιδιού στην οικογένεια.

Συμπλήρωμα οικογενειακού εισοδήματος

Το συμπλήρωμα οικογενειακού εισοδήματος (FIS) είναι μια τακτική, αφορολόγητη εβδομαδιαία παροχή σε χρήμα, η οποία χορηγείται στις οικογένειες, συμπεριλαμβανομένων των μονογονεϊκών οικογενειών, οι οποίες λαμβάνουν χαμηλό μισθό. Για να δικαιούστε τέτοιο συμπλήρωμα πρέπει:

- να είστε μισθωτός υπό καθεστώς πλήρους απασχόλησης και να εργάζεστε δεκαεννέα ή περισσότερες ώρες την εβδομάδα, ή 38 ώρες ή περισσότερες το δεκαπενθήμερο, και
- να έχετε τουλάχιστον ένα τέκνο το οποίο να πληροί τις προϋποθέσεις, ζει μαζί σας και τις ανάγκες του οποίου καλύπτετε/ή συμπληρώνετε, και
- να έχετε καθαρό εισόδημα που δεν υπερβαίνει το ανώτατο προβλεπόμενο όριο.

Ο όρος «εργασία υπό καθεστώς πλήρους απασχόλησης» υποδηλώνει ότι εργάζεστε υποχρεωτικά για τουλάχιστον τρεις μήνες. Η περιστασιακή εργασία, όπως η εποχιακή

εργασία και η συμμετοχή σε κρατικά προγράμματα (Government Sponsored Schemes), δεν θεωρούνται εργασία πλήρους απασχόλησης.

Το ύψος του συμπληρώματος οικογενειακού εισοδήματος αντιστοιχεί στο 60 % της διαφοράς μεταξύ του οικογενειακού εισοδήματος (προ εισφορών και φόρου εισοδήματος) και του εισοδηματικού ορίου που ισχύει για το μέγεθος της εκάστοτε οικογένειας.

Επιδόματα μονογονεϊκών οικογενειών

- Τα επιδόματα μονογονεϊκών οικογενειών καταβάλλονται στους άνδρες και στις γυναίκες οι οποίοι μεγαλώνουν ένα ή περισσότερα παιδιά χωρίς τη στήριξη συντρόφου. Μπορείτε να ζητήσετε την καταβολή αυτού του επιδόματος: το νεαρότερο σε ηλικία τέκνο σας είναι 12 ετών ή λιγότερο
- εάν είστε άγαμος/η, χήρος/χήρα, σύζυγος φυλακισμένου/ης, εν διαστάσει ή διαζευγμένος/η, ή
- εάν ακυρώθηκε ο γάμος σας και δεν συμβιώνετε πλέον με τον/την πρώην σύζυγό σας.

Δικαιούστε αυτό το επίδομα, εάν: είστε ο κύριος υπεύθυνος για τη φροντίδα τουλάχιστον ενός τέκνου το οποίο ζει μαζί σας· δεν συγκατοικείτε (υπό καθεστώς συμβίωσης εκτός γάμου)· εισπράττετε εβδομαδιαίο εισόδημα από εργασία έως 425 ευρώ· πληροίτε τις απαιτούμενες προϋποθέσεις όπως προκύπτει από την ανάλυση των εισοδημάτων σας· και πληροίτε την προϋπόθεση της συνήθους κατοικίας.

Πώς αποκτάτε πρόσβαση στα οικογενειακά επιδόματα;

Κατά κανόνα, οι αιτήσεις για οικογενειακά επιδόματα πρέπει να υποβάλλονται μέσω των τοπικών γραφείων κοινωνικής δράσης. Επισημαίνεται ότι τα επιδόματα τέκνων καταβάλλονται κάθε μήνα ξεκινώντας από την πρώτη ημέρα του μήνα που έπεται του μήνα γέννησης του παιδιού ή της άφιξης του στην Ιρλανδία. Η αίτηση υποβάλλεται συνήθως από τον γονέα του παιδιού εντός τριών μηνών μετά τη συγκεκριμένη ημερομηνία, μέσω εντύπου που διατίθεται από οποιοδήποτε τοπικό γραφείο κοινωνικής δράσης.

Κεφάλαιο X: Ανεργία

Πότε δικαιούστε παροχές ανεργίας;

Πρόκειται για παροχή που καταβάλλεται κάθε εβδομάδα στους ασφαλισμένους κατά τις περιόδους ανεργίας. Για την απόκτηση δικαιώματος στο επίδομα αναζητούντος εργασία, πρέπει:

- να πληροίτε τις προϋποθέσεις εισφορών PRSI·
- να είστε ταυτόχρονα ικανός προς εργασία και να είστε διατεθειμένος να εργαστείτε·
- να αναζητείτε πράγματι εργασία·
- να είστε άνω των 16 και κάτω των 66 ετών.

Οι αυτοαπασχολούμενοι, οι δημόσιοι υπάλληλοι που προσλήφθηκαν πριν από τον Απρίλιο του 1995 και όσοι κερδίζουν λιγότερα από 38 ευρώ την εβδομάδα δεν καταβάλλουν εισφορές PRSI που γεννούν δικαίωμα για παροχές ανεργίας.

Το βοήθημα αναζητούντος εργασία χορηγείται υπό γενικά παρόμοιες προϋποθέσεις. Προϋποθέτει, ωστόσο, έλεγχο εισοδηματικών πόρων και τόπο συνήθους κατοικίας. Για το βοήθημα αυτό δεν απαιτείται ελάχιστη περίοδος ασφάλισης. Το ελάχιστο όριο ηλικίας είναι τα 18 έτη.

Το δικαίωμα στο επίδομα και στο βοήθημα αναζητούντος εργασία μπορεί να ανασταλεί στη διάρκεια ορισμένων περιόδων, για παράδειγμα, σε περίπτωση που έχετε απολυθεί λόγω δικής σας υπαιτιότητας ή εάν αρνηθείτε προσφερόμενη κατάλληλη θέση εργασίας.

Εφαρμόζεται ένα σύστημα κρατήσεων επί των μισθών, ώστε να ενθαρρύνονται οι αιτούντες εργασία να συμμετέχουν στο εθνικό σχέδιο δράσης για την απασχόληση (NEAP) σε και άλλα μέτρα ενεργοποίησης.

Αποζημιώσεις για τη μείωση του προσωπικού

Η πλειονότητα των ασφαλισμένων καλύπτεται από το σύστημα αποζημιώσεων ανεργίας, το οποίο τελεί υπό τη διαχείριση του υπουργείου Κοινωνικής Προστασίας. Ένας ασφαλισμένος ο οποίος χάνει την εργασία του λόγω απόλυσης εισπράττει, εφόσον πληροί ορισμένες προϋποθέσεις, ένα κατ' αποκοπή ποσό. Το ύψος αυτού του ποσού εξαρτάται από τον χρόνο τον οποίο έχει εργαστεί για λογαριασμό του εργοδότη ο οποίος τον απέλυσε, από την ηλικία του και από το ύψος των αποδοχών του κατά τη χρονική στιγμή της απόλυσης.

Ένας εργαζόμενος θεωρείται συνήθως απολυθείς για οικονομικούς λόγους όταν η απόλυσή του οφείλεται σε γενικό ή μερικό κλείσιμο της επιχείρησης ή στη μείωση των αναγκών της επιχείρησης σε εργατικό δυναμικό με την ειδικότητα ή τα προσόντα του απολυθέντος.

Πρέπει, ωστόσο, να τονιστεί ότι το δικαίωμα στις παροχές του συστήματος αυτού εξαρτάται από τη διάρκεια της εκτελεσθείσας εργασίας στην υπηρεσία του ίδιου εργοδότη στην Ιρλανδία και όχι από τις εισφορές. Οι διατάξεις του δικαίου της ΕΕ όσον αφορά το άθροισμα των ασφαλιστικών περιόδων δεν ισχύουν για τις αποζημιώσεις ανεργίας.

Εάν κάποιος λάβει αποζημίωση ανεργίας άνω των 50.000 ευρώ, υπάρχει το ενδεχόμενο να απολέσει το δικαίωμά του στα επιδόματα αναζητούντος εργασία για περίοδο εννέα εβδομάδων κατά το μέγιστο. Η εν λόγω απώλεια του δικαιώματος δεν ισχύει για τους αναζητούντες εργασία 55 ετών και άνω.

Τι καλύπτεται;

Το επίδομα ή το βοήθημα αναζητούντος εργασία καταβάλλεται συνήθως από την τέταρτη ημέρα της ανεργίας. Πάντως, εάν έχετε ήδη υποβάλει αίτηση παροχών ασθένειας ή αναζήτησης εργασίας εντός των δεκατριών προηγούμενων εβδομάδων, μπορείτε να το λάβετε από την πρώτη ημέρα. Εάν λαμβάνατε επίδομα αναζητούντος εργασία αμέσως πριν από την αίτησή σας για βοήθημα αναζητούντος εργασία, δεν προβλέπεται περίοδος αναμονής.

Το επίδομα αναζητούντος εργασία καταβάλλεται για 312 ημέρες κατά το μέγιστο, αλλά περιορίζεται στις 234 ημέρες εάν έχετε καταβάλει λιγότερες από 260 εβδομαδιαίες εισφορές από την έναρξη της υπαγωγής σας στην ασφάλιση. Ωστόσο, μπορεί να καταβάλλεται μέχρι και την ηλικία συνταξιοδότησης υπό την προϋπόθεση ότι ο δικαιούχος εξακολουθεί να πληροί τις προϋποθέσεις χορήγησης. Το βοήθημα αναζητούντος εργασία καταβάλλεται για απεριόριστο χρονικό διάστημα μέχρι την ηλικία των 66 ετών.

Το επίδομα αναζητούντος εργασία και το βοήθημα αναζητούντος εργασία είναι κατ' αποκοπή παροχές που μπορούν να ανέρχονται μέχρι τα 188 ευρώ την εβδομάδα. Το βοήθημα αναζητούντος εργασία καταβάλλεται μειωμένο στους δικαιούχους ηλικίας κάτω των 24 ετών.

Συμπληρώματα προβλέπονται για ενήλικες που πληρούν τις προϋποθέσεις και τέκνα. Ενδέχεται επίσης να δικαιούστε λοιπά συμπληρώματα, όπως τα συμπληρώματα του συστήματος συμπληρωματικών κοινωνικών επιδομάτων (π.χ. συμπληρώματα ενοικίου και τόκων στεγαστικού δανείου, πληρωμές για εξαιρετικές και έκτακτες ανάγκες) και, για τους δικαιούχους του βοηθήματος αναζητούντος εργασία, επίδομα καυσίμου.

Πώς αποκτάτε πρόσβαση σε παροχές ανεργίας;

Η αίτηση για παροχή ανεργίας πρέπει να υποβάλλεται από την πρώτη ημέρα της ανεργίας. Η αίτηση υποβάλλεται στο τοπικό γραφείο κοινωνικής δράσης. Μπορείτε να την υποβάλετε μέσω ταχυδρομείου, εάν βρίσκεστε σε απόσταση μεγαλύτερη από 10 χιλιόμετρα (6 μίλια) από το εν λόγω γραφείο. Μπορεί να σας ζητηθούν έντυπα δήλωσης φόρου εισοδήματος, όπως το έντυπο P 60 (ετήσια δήλωση), προκειμένου να προσδιοριστούν τα δικαιώματά σας στην εν λόγω παροχή.

Το επίδομα αναζητούντος εργασία καταβάλλεται με το πέρασ κάθε εβδομάδας μέσω επιταγής ή μέσω εντολής η οποία μπορεί να εισπραχθεί από οποιοδήποτε ταχυδρομείο.

Κεφάλαιο XI: Ελάχιστοι πόροι διαβίωσης

Πότε δικαιούστε επίδομα λόγω ελάχιστων πόρων διαβίωσης;

Εάν είστε μόνιμος κάτοικος Ιρλανδίας και δεν συγκεντρώνετε αρκετές εισφορές προκειμένου να αποκτήσετε δικαίωμα σε παροχή κοινωνικής ασφάλισης (Social Insurance Payment) ή εάν έχετε εξαντλήσει όλα τα δικαιώματά σας, μπορείτε να λάβετε, αντί παροχών ασφάλισης, παροχή μη ανταποδοτικού χαρακτήρα.

Επιπλέον, προβλέπεται μια σειρά μη ανταποδοτικών παροχών για έκτακτες περιπτώσεις και για όσους δεν διαθέτουν επαρκείς πόρους. Πρόκειται για παροχές σε χρήμα, οι οποίες εφαρμόζονται στην Ιρλανδία σε μεγαλύτερη κλίμακα απ' ό,τι το γενικό σύστημα της μη ανταποδοτικής ελάχιστης παροχής. Οι παροχές αυτές είναι οι εξής:

- το βοήθημα αναζητούντος εργασίας·
- το επίδομα αναπηρίας, για άτομα με αναπηρία ηλικίας από 16 έως 66 ετών·
- η σύνταξη τυφλού, για τυφλούς και ορισμένα άτομα με προβλήματα όρασης, ηλικίας από 18 έως 66 ετών·
- το επίδομα μονογονεϊκής οικογένειας, για τους γονείς που ανατρέφουν παιδιά μόνοι τους·
- το επίδομα γεωργικής εκμετάλλευσης: για τους γεωργούς με χαμηλά εισοδήματα, ηλικίας 18 έως 66·
- η σύνταξη χηρείας ή επιζώντος αναγνωρισμένου συντρόφου (μη ανταποδοτικού χαρακτήρα)·
- η κρατική σύνταξη χωρίς συνεισφορά.

Γενικά, είστε επιλέξιμοι εφόσον τα εισοδήματά σας (καθώς και εκείνα του/της συζύγου ή συντρόφου σας) δεν υπερβαίνουν ένα ορισμένο ανώτατο όριο. Ορισμένα εισοδήματα και περιουσιακά στοιχεία δεν λαμβάνονται υπόψη κατά τον έλεγχο των εισοδηματικών πόρων σας.

Πρέπει επίσης να θεωρείστε «συνήθης κάτοικος» Ιρλανδίας. Το καθεστώς συνήθους κατοικίας σημαίνει ότι εάν επιθυμείτε να λαμβάνετε και διεκδικείτε μία εκ των ανωτέρω κοινωνικών παροχών, πρέπει να αποδείξετε ότι είστε συνήθης κάτοικος Ιρλανδίας ή τουλάχιστον του γεωγραφικού χώρου που περιστοιχίζει το Ηνωμένο Βασίλειο, τα νησιά της Μάγχης και τη Νήσο του Μαν (Common Travel Area of the UK, the Channel Islands or the Isle of Man), για μεγάλο και συνεχές χρονικό διάστημα.

Προκειμένου να προσδιορίσει εάν είστε συνήθης κάτοικος, το Υπουργείο λαμβάνει υπόψη:

- τα κύρια ενδιαφέροντά σας·
- τη διάρκεια και το αδιάλειπτο της διαμονής σας στην Ιρλανδία ή σε άλλα μέρη του κοινού γεωγραφικού χώρου·
- τη διάρκεια και τους λόγους τυχόν απουσίας σας από την Ιρλανδία·
- το είδος και τον τύπο απασχόλησής σας, εάν υπάρχει·
- την πρόθεσή σας να ζήσετε στο μέλλον στην Ιρλανδία, όπως φαίνεται από τα δικαιολογητικά σας.

Ως γενική μη ανταποδοτική ελάχιστη παροχή, το σύστημα συμπληρωματικών κοινωνικών επιδομάτων παρέχει κατ' αποκοπή παροχές σε χρήμα για τα άτομα των οποίων οι οικονομικοί πόροι δεν αρκούν για την κάλυψη των αναγκών τους.

Τι καλύπτεται;

Το μέγιστο ποσό του συνόλου των παροχών μη ανταποδοτικού χαρακτήρα, συμπεριλαμβανομένων τυχόν συμπληρωμάτων λόγω συζύγου/συντρόφου και τέκνων, μπορεί να καταβάλλεται εφόσον δεν έχει γίνει έλεγχος εισοδηματικών πόρων. Εφόσον έχει γίνει έλεγχος εισοδηματικών πόρων, το ποσό του καταβάλλεται μειώνεται ανάλογα με το ύψος των διαθέσιμων εισοδηματικών πόρων.

Στις περιπτώσεις των επιδομάτων αναπηρίας, της κρατικής σύνταξης και της σύνταξης τυφλού προβλέπονται συμπληρώματα, όπως το επίδομα ατόμου που ζει μόνο του, δωρεάν μετακίνηση, επίδομα ηλεκτρισμού, επίδομα για άδεια χρήσης τηλεοπτικού δέκτη και επίδομα ενοικίασης τηλεφώνου.

Οι παροχές αυτές ισχύουν επ' αόριστον, εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις.

Προβλέπονται επίσης επιδόματα στέγασης και θέρμανσης:

- το συμπλήρωμα ενοικίου παρέχει βραχυπρόθεσμη υποστήριξη σε όσους τη δικαιούνται και ζουν σε ενοικιαζόμενη ιδιωτική κατοικία, ενώ τα οικονομικά τους μέσα δεν αρκούν για την κάλυψη των εξόδων στέγασής τους και δεν διαθέτουν κατοικία από άλλη πηγή. Το ύψος της βοήθειας εξαρτάται από την τοποθεσία της ενοικιαζόμενης κατοικίας και από το μέγεθος της οικογένειας.
- το συμπλήρωμα τόκων στεγαστικού δανείου παρέχει βραχυπρόθεσμη υποστήριξη σε όσους τη δικαιούνται και ζουν σε κατοικία που έχει αγοραστεί από τον αιτούντα με στεγαστικό δάνειο. Το ύψος της βοήθειας εξαρτάται από το ύψος των τόκων του στεγαστικού δανείου που καταβάλλονται.
- επίδομα καυσίμου.

Τα άτομα που εξαρτώνται εξολοκλήρου από μη ανταποδοτική ελάχιστη παροχή δικαιούνται πλήρη κάλυψη υγειονομικής περίθαλψης.

Πώς αποκτάτε πρόσβαση στα επιδόματα λόγω ελάχιστων πόρων διαβίωσης;

Για κάθε είδους παροχή πρέπει να υποβάλλετε τη σχετική επίσημη αίτηση. Ο έλεγχος εισοδηματικών πόρων γίνεται βάσει των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση. Στις περισσότερες περιπτώσεις, ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης συνέντευξη με επιθεωρητή του υπουργείου Κοινωνικής Προστασίας.

Κεφάλαιο XII: Μακροχρόνια φροντίδα

Πότε δικαιούστε μακροχρόνια φροντίδα;

Παρόλο που στην Ιρλανδία δεν υπάρχει ξεχωριστό σύστημα μακροχρόνιας υγειονομικής περίθαλψης, διάφορα καθεστώτα/επιδόματα παρέχουν στήριξη σε άτομα που χρήζουν μακροχρόνιας υγειονομικής περίθαλψης.

Το καθεστώς παροχών κατ' οίκον φροντίδας και νοσηλείας παρέχει οικονομική υποστήριξη ως προς το κόστος της μακροχρόνιας κατ' οίκον φροντίδας και νοσηλείας. Οι αιτούντες του καθεστώτος πρέπει να υποβληθούν σε αξιολόγηση ως προς την ανάγκη φροντίδας και την οικονομική τους κατάσταση, για να καθοριστεί α) κατά πόσο η μακροχρόνια κατ' οίκον φροντίδα και νοσηλεία είναι η πλέον κατάλληλη επιλογή β) σε τι βαθμό μπορούν να συνεισφέρουν ως προς το κόστος της φροντίδας τους. Κάθε άτομο που αξιολογείται ότι χρήζει μακροχρόνιας κατ' οίκον φροντίδας και νοσηλείας μπορεί να επωφεληθεί του καθεστώτος, ανεξαρτήτως ηλικίας. Ωστόσο, η κατ' οίκον φροντίδα και νοσηλεία πρέπει να είναι κατάλληλη ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες φροντίδας του ατόμου.

Οι παροχές της κατ' οίκον φροντίδας απευθύνονται σε όσους χρειάζονται μέση έως υψηλή βοήθεια. Ειδικότερα, απευθύνονται σε ανθρώπους μεγαλύτερης ηλικίας που νοσηλεύονται με οξείες παθήσεις και ενδέχεται να χρειαστεί να εισαχθούν σε κέντρο φροντίδας πλήρους και μακροχρόνιας φροντίδας.

Για την κάλυψη από την παροχή νοσηλείας απαιτείται αξιολόγηση της ανάγκης για φροντίδα, από την οποία κρίνεται εάν χρειάζεστε μακροχρόνια και πλήρη φροντίδα σε κέντρο φροντίδας. Εξετάζεται το εάν μπορείτε να συνεχίσετε να ζείτε στο σπίτι σας, με κάποια βοήθεια, ή εάν χρειάζεστε μακροχρόνια και πλήρη φροντίδα σε κέντρο φροντίδας.

Επίδομα φροντίδας οικείου εξαρτώμενου ατόμου (Carer's Benefit)

Το επίδομα φροντίδας οικείου εξαρτώμενου ατόμου είναι παροχή για ασφαλισμένους που εγκατέλειψαν πρόσφατα την εργασία τους για να φροντίζουν άτομα που χρειάζονται συνεχή φροντίδα και προσοχή. Μπορεί να χορηγείται σε ασφαλισμένους μισθωτούς που προσφέρουν φροντίδα για διάστημα από έξι εβδομάδες έως δύο χρόνια. Το επίδομα αυτό δεν προϋποθέτει έλεγχο εισοδηματικών πόρων. Μπορείτε να το λαμβάνετε μόνο εφόσον εσείς και το άτομο/άτομα τα οποία φροντίζετε πληροίτε τις ακόλουθες προϋποθέσεις.

Εσείς, ως πρόσωπο που ζητά επίδομα φροντίδας οικείου εξαρτώμενου ατόμου πρέπει:

- να είστε τουλάχιστον 18 ετών·
- να έχετε εργαστεί ως μισθωτός για τουλάχιστον 8 από τις τελευταίες 26 εβδομάδες·
- να πληροίτε τις προϋποθέσεις εισφορών PRSI·
- να έχετε πάψει να εργάζεστε (σε εργασία διάρκειας τουλάχιστον 16 ωρών την εβδομάδα ή 32 ωρών το δεκαπενθήμερο) ώστε να φροντίζετε άτομο σε συνεχή βάση·
- να μην εργάζεστε ως μισθωτός ή αυτοαπασχολούμενος εκτός σπιτιού για περισσότερες από 15 ώρες την εβδομάδα·
- να μη διαμένετε σε νοσοκομείο, αναρρωτήριο ή παρόμοιο ίδρυμα.

Το/τα άτομο/α που φροντίζει ο ασφαλισμένος εργαζόμενος πρέπει:

- να έχει/έχουν ανικανότητα σε βαθμό που να χρήζει/ουν φροντίδας υπό καθεστώς πλήρους ενασχόλησης (απαιτείται ιατρικό πιστοποιητικό), και
- να μη διαμένει/ουν σε νοσοκομείο, αναρρωτήριο ή παρόμοιο ίδρυμα.

Επίδομα διαρκούς φροντίδας

Το επίδομα διαρκούς φροντίδας καταβάλλεται σε δικαιούχους του επιδόματος αναπηρίας, οι οποίοι πάσχουν από βαριά μορφή αναπηρία ώστε να χρειάζονται βοήθεια τρίτου για διάστημα τουλάχιστον έξι μηνών.

Για το επίδομα αυτό δεν απαιτείται ελάχιστη περίοδος ασφάλισης. Η παροχή δεν προϋποθέτει έλεγχο εισοδηματικών πόρων.

Επίδομα κατ' οίκον φροντίδας

Πρόκειται για παροχή που καταβάλλεται για τα παιδιά ηλικίας μέχρι δεκαέξι ετών, τα οποία ζουν με τους γονείς τους και για τα οποία είναι προφανές ότι απαιτούν περισσότερη φροντίδα και προσοχή απ' ό,τι οι συνομήλικοί τους υπό κανονικές συνθήκες.

Για το επίδομα αυτό δεν απαιτείται ελάχιστη περίοδος ασφάλισης. Προϋποθέτει έλεγχο εισοδηματικών πόρων (με βάση τους πόρους του παιδιού).

Βοήθημα φροντίδας οικείου εξαρτώμενου ατόμου

Το βοήθημα φροντίδας οικείου εξαρτώμενου ατόμου καταβάλλεται σε κατ' οίκον φροντιστές, ηλικίας τουλάχιστον 18 ετών, που φροντίζουν άρρωστα/ανάπηρα άτομα ηλικίας άνω των 16 ετών και παιδιά, για τα οποία χορηγείται επίδομα κατ' οίκον φροντίδας.

Για το επίδομα αυτό δεν απαιτείται ελάχιστη περίοδος ασφάλισης. Προϋποθέτει έλεγχο εισοδηματικών πόρων (με βάση τους πόρους του φροντιστή).

Επίδομα ανάπαυλας φροντιστή

Το επίδομα ανάπαυλας φροντιστή είναι μια ετήσια παροχή για φροντιστές πλήρους ωραρίου, ηλικίας τουλάχιστον 16 ετών, οι οποίοι φροντίζουν πρόσωπα που έχουν ανάγκη πλήρους φροντίδας και προσοχής.

Για το επίδομα αυτό δεν απαιτείται ελάχιστη περίοδος ασφάλισης.

Τι καλύπτεται;

Οι παροχές κατ' οίκον φροντίδας αποτελούν συμπληρωματική βοήθεια πέραν των άλλων υφιστάμενων παροχών πρόνοιας. Δεν προβλέπεται μέγιστη διάρκεια παροχών.

Η παροχή νοσηλείας (Nursing Home Support Scheme) προσφέρει οικονομική υποστήριξη ανάλογη του κόστους καθορισμένων δημόσιων και εθελοντικών κέντρων φροντίδας και εγκεκριμένων ιδιωτικών κέντρων φροντίδας. Το ύψος της συμμετοχής του δικαιούχου εξαρτάται από το αποτέλεσμα του ελέγχου των εισοδηματικών πόρων του. Η βοήθεια συνεχίζει να παρέχεται για όσο διάστημα παραμένετε σε κέντρο φροντίδας και εξακολουθείτε να πληροίτε τις προϋποθέσεις ως προς τους εισοδηματικούς σας πόρους.

Το επίδομα φροντίδας οικείου ατόμου περιλαμβάνει ένα ατομικό επίδομα για εσάς και συμπληρωματικά ποσά για κάθε ένα από τα παιδιά που πληρούν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις. Καταβάλλεται για μέγιστο διάστημα δύο ετών. Μπορείτε να το ζητήσετε για συνεχή περίοδο ή για χωριστές περιόδους, εφόσον αυτές δεν υπερβαίνουν τη συνολική διάρκεια της περιόδου την οποία δικαιούστε. Εάν φροντίζετε περισσότερα από ένα άτομα, μπορείτε να λάβετε συμπληρωματικά το 50% του ατομικού επιδόματός σας. Το επίδομα φροντίδας εξαρτώμενου ατόμου καταβάλλεται κάθε εβδομάδα, απευθείας σε τραπεζικό λογαριασμό ή στα γραφεία ταμείου στεγαστικών πιστώσεων (και όχι σε λογαριασμό στεγαστικού δανείου).

Το επίδομα φροντίδας εξαρτώμενου ατόμου, το αντίστοιχο βοήθημα, το επίδομα διαρκούς φροντίδας, το επίδομα κατ' οίκον φροντίδας και το επίδομα ανάπαυλας φροντιστή καταβάλλονται απευθείας στον φροντιστή και τα ποσά δεν διαφοροποιούνται ανάλογα με το επίπεδο ανάγκης για φροντίδα. Για τα πραγματικά ποσά των παροχών, ανατρέξτε στους [πίνακες MISSOC](#), πίνακας XII «Μακροχρόνια φροντίδα», «Παροχή σε χρήμα, ποσό».

Πώς αποκτάτε πρόσβαση στη μακροχρόνια φροντίδα;

Με αφορμή ανεξάρτητη αξιολόγηση των παροχών κατ' οίκον φροντίδας, η οποία δημοσιεύτηκε από το υπουργείο Υγείας και Παιδιών τον Δεκέμβριο του 2009, η Υπηρεσία Υγείας (HSE) προωθεί φέτος σειρά πρωτοβουλιών που θα υλοποιηθούν το 2011. Οι πρωτοβουλίες αυτές επικεντρώνονται στην τυποποίηση της πρόσβασης και της παροχής των υπηρεσιών κατ' οίκον φροντίδας ώστε να ανταποκρίνονται καλύτερα στις ανάγκες των ηλικιωμένων και να μεγιστοποιούν τη χρήση των διαθέσιμων πόρων.

Στο πλαίσιο της παροχής της κατ' οίκον νοσηλείας (Nursing Home Support Scheme), η αξιολόγηση της ανάγκης για φροντίδα γίνεται από άτομο ή άτομα τα οποία, κατά την άποψη της Υπηρεσίας Υγείας, διαθέτουν τα κατάλληλα προσόντα ώστε να προβούν στην αξιολόγηση και να συντάξουν τη σχετική έκθεση.

Για πρόσβαση στο επίδομα φροντίδας εξαρτώμενου ατόμου, στο αντίστοιχο βοήθημα, στο επίδομα διαρκούς φροντίδας και στο επίδομα ανάπαυλας φροντιστή, ο αιτών πρέπει να υποβάλλει στοιχεία προερχόμενα από τον ιατρό του ατόμου που λαμβάνει τη φροντίδα, σχετικά με τον βαθμό της απαιτούμενης φροντίδας. Τα στοιχεία αυτά εξετάζονται από το Υπουργείο Κοινωνικής Προστασίας.

Παράρτημα: Χρήσιμες διευθύνσεις και χρήσιμοι δικτυακοί τόποι

Για ζητήματα κοινωνικής ασφάλισης που αφορούν περισσότερες από μία χώρες της ΕΕ, μπορείτε να αναζητάτε τον φορέα με τον οποίο επιθυμείτε να επικοινωνήσετε στον κατάλογο φορέων που διατηρεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και διατίθεται στη διεύθυνση: <http://ec.europa.eu/social-security-directory>.

Department of Social Protection (Υπουργείο Κοινωνικής Προστασίας)
Social Welfare Services Office (Γραφείο Υπηρεσιών Κοινωνικής Ασφάλισης)
College Rd,
Sligo.
Τηλ.: (+353-71) 915 7100
Ηλ. Ταχ.: info@www.welfare.ie

Οι υπηρεσίες που περιγράφονται κατωτέρω λειτουργούν υπό την αιγίδα του υπουργείου:

- Το Συμβούλιο Ενημέρωσης του Πολίτη (Citizens Information Board) παρέχει υπηρεσίες ενημέρωσης, συμβουλών και υποστήριξης σε θέματα σχετικά με τις δημόσιες και κοινωνικές υπηρεσίες (δικτυακός τόπος: <http://www.citizensinformationboard.ie>).
-
- Το Συμβούλιο Συντάξεων είναι αρμόδιο για την εποπτεία της εφαρμογής του νόμου περί συντάξεων, ο οποίος αφορά τις ρυθμίσεις για τις εργατικές συντάξεις και για τους προσωπικούς λογαριασμούς συνταξιοδοτικής αποταμίευσης. Το Συμβούλιο συμβουλεύει επίσης το υπουργείο για ζητήματα που αφορούν την πολιτική για τις συντάξεις (δικτυακός τόπος: <http://www.pensionsboard.ie>).
- Το Γραφείο του Διαμεσολαβητή για τις Συντάξεις (Office of the Pensions Ombudsman) εξετάζει καταγγελίες σχετικά με οικονομικές ζημιές λόγω κακοδιοίκησης ή λόγω διαφορών τύπου και ουσίας, σχετικά με ζητήματα εργατικών συντάξεων και προσωπικών λογαριασμών συνταξιοδοτικής αποταμίευσης. Ο Διαμεσολαβητής για τις Συντάξεις είναι δημόσιος λειτουργός, ο οποίος ασκεί τα καθήκοντά του ανεξάρτητα (δικτυακός τόπος: <http://www.pensionsombudsman.ie>).
- Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το υπουργείο, επισκεφτείτε το <http://www.welfare.ie>

Department of Enterprise, Jobs and Innovation (Υπουργείο Επιχειρήσεων, Απασχόλησης και Καινοτομίας)
Davitt House
65A Adelaide Road
Dublin 2

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το επίδομα φροντίδας εξαρτώμενου ατόμου (Carer's Benefit), επικοινωνήστε με τη μονάδα ενημέρωσης για τα δικαιώματα των εργαζομένων (Employment Rights Information Unit) του υπουργείου Επιχειρήσεων, Εμπορίου και Απασχόλησης στο (+ 353-1) 631 3131.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον νόμο περί αδειών των φροντιστών, επισκεφθείτε τον δικτυακό τόπο του υπουργείου Επιχειρήσεων, Εμπορίου και Απασχόλησης: <http://www.entemp.ie>, ή email info@entemp.ie

Department of Health (Υπουργείο Υγείας)

Hawkins House

Hawkins Street

Dublin 2

Τηλ.: (+353-1) 635 4000

Ηλ. Ταχ.: απευθείας μέσω του δικτυακού τόπου <http://www.doh.ie>

Health Service Executive (Υπηρεσία Υγείας)

Dr Steevens Hospital

Dublin 8

Τηλ.: (+353-1) 635 4000

Δικτυακός τόπος: <http://www.hse.ie>

Η Υπηρεσία Υγείας διαιρείται σε γεωγραφικές περιφέρειες όπου αρμόδια για την παροχή υπηρεσιών υγείας είναι τα κατά τόπους γραφεία. Αυτά παρατίθενται στην ακόλουθη διεύθυνση: <http://www.hse.ie/eng/services/maps/map.html?showDoc=1&>